

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

MAKİNADA ÇİN İĞNESİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iv
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. MODEL BELİRLEME	3
1.1. Çin İğnesi	3
1.1.1. Tanımı	3
1.1.2. Kullanılan Araç ve Gereçler	3
1.2. Makinede Çin İğnesinin Özellikleri	4
1.2.1. Kumaş ve İplik Özelliği	4
1.2.2. Desen Özelliği	4
1.2.3. Renk Özelliği	4
1.3. Desen için Faydalanılan Kaynaklar	5
1.4. Uygulandığı Yerler	5
UYGULAMA FAALİYETİ	6
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	8
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	9
2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME	9
2.1. Çin İğnesinde Kullanılan Kumaşlar	9
2.1.1. Kumaş Çeşitleri	9
2.1.2. Çin İğnesinde Kullanılan İplikler	10
2.1.3. Çin İğnesinde Kullanılan Yardımcı Malzemeler;	10
UYGULAMA FAALİYETİ	11
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	12
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	13
3. KUMAŞI İŞLEMeye HAZIRLAMA	13
3.1. Ölçü Oran	13
3.2. Çin İğnesi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri	13
3.2.1. Çizerek Desen Geçirme	13
3.2.2. Kopya Kâğıdı İle Desen Geçirme	13
3.3. Desen Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler	14
3.4. Çin İğnesi Tekniğinde Kumaşı Germe	14
3.4.1. Kumaşı Germenin Önemi	14
3.4.2. Kullanılan Germe Araç ve Gereçleri	14
3.4.3. Kumaş Kaskak İle Germe	14
UYGULAMA FAALİYETİ	15
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	16
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	17
4. MAKİNAYI ÇİN İĞNESİ TEKNİĞİ İÇİN HAZIRLAMA	17
4.1. Makineyi Çin İğnesi Tekniğine Hazırlamada Kullanılan Araç ve Gereçler ...	17
4.2. Makineyi Çin İğnesi Tekniğine Hazırlama	18
UYGULAMA FAALİYETİ-1	18
UYGULAMA FAALİYATİ-	19

ÖĞRENME FAALİYETİ-5	21
5.ÇİN İĞNESİ TEKNİKLERİ	21
5.1.Çin İğnesi Tekniklerini Uygulama	21
UYGULAMA FAALİYETİ-1	22
UYGULAMA FAALİYETİ-2.....	24
UYGULAMA FAALİYETİ-3.....	27
5.2.Çin İğnesi Yapılırken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	27
ÖĞRENME FAALİYETİ-6	30
6.ÇİN İĞNESİNDE KULLANILAN YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİ	30
6.1.Makine Dikişi	30
6.2.Beşli dikiş.....	31
6.3.Puan.....	31
6.4.Sarma.....	32
6.5.Pul,Boncuk	32
UYGULAMA FAALİYETİ.....	33
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	35
ÖĞRENME FAALİYETİ-7	37
7. ÇİN İĞNESİ TEKNİĞİNDE KULLANILAN KENAR TEMİZLEME TEKNİKLERİ	37
7.1. Kenar Temizlemenin Önemi	37
7.2. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar	37
7.3. Kenar Temizleme Çeşitleri.....	37
UYGULAMA FAALİYETİ.....	39
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	40
ÖĞRENME FAALİYETİ-8	41
8. NAKIŞTA ÜTÜ YAPMA.....	41
8.1. Bitmiş Ürünü Ütüleme	41
8.1.1. Ütülemenin Önemi	41
8.1.2. Ürünü Ütülemede Kullanılan Araç ve Gereçler	41
8.1.3. Ürün Özelliğine Göre Ütü Yapmak	42
8.1.4. Ürünü Ütülerken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	42
8.2. Ütuden Sararan Yerlerin Temizlenmesi	42
UYGULAMA FAALİYETİ.....	43
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	44
ÖĞRENME FAALİYETİ-9	45
9. KALİTE KONTROL	45
9.1. Alt İplik Temizleme	45
9.2. Üst İplik Temizleme.....	45
9.3. Tela Temizleme.....	45
9.3.1. Kumaş Tela Temizliği	45
9.3.2. Suda Eriyen Tela Temizliği	46
9.3.3. Isı İle Eriyen Tela Temizliği	46
9.3.4. Kâğıt Tela Temizliği	46

9.3.5. Yapışkan Tela Temizliği	46
9.4. Leke Çeşitleri	46
9.4.1. Leke Temizleme Yöntemleri.....	46
9.4.2. Leke Temizlemede Kullanılan Araç ve Gereçler	46
UYGULAMA FAALİYETİ-1	47
UYGULAMA FAALİYETİ-2.....	47
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	48
KONTROL LİSTESİ	48
MODÜL DEĞERLENDİRME	49
CEVAP ANAHTARLARI.....	54
KAYNAKÇA	55

AÇIKLAMALAR

KOD	215ESB296
ALAN	El Sanatları Ve Nakış Teknolojisi
DAL/MESLEK	El Ve Makine Nakışı
MODÜLÜN ADI	Makinede Çin İğnesi
MODÜLÜN TANIMI	Model belirleme, malzeme ihtiyacını belirleme, kumaşı işlemeye hazırlama, makineyi Çin iğnesi tekniği için hazırlama, Çin iğnesi tekniklerini uygulama, yardımcı iğne teknikleri, kenar temizleme, ütü yapma, kalite kontrol konularını içeren öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Makinede çin iğnesi yapmak.
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel Amaç: Uygun ortam sağlandığında, tekniğe uygun makinede Çin iğnesi yapabileceksiniz.</p> <p>Amaçlar</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ürüne uygun model belirleyip renklendirebileceksiniz.2. Ürüne uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz.3. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.4. Çin iğnesi tekniğine uygun olarak makineyi işlemeye hazırlayabileceksiniz5. Tekniğe uygun olarak Çin iğnesi tekniklerini uygulayabileceksiniz6. Tekniğe uygun olarak yardımcı iğne tekniklerini yapabileceksiniz.7. Tekniğe uygun kenar temizliği yapabileceksiniz.8. Tekniğe uygun ütü yapabileceksiniz.9. Tekniğe uygun olarak kalite kontrol yapabileceksiniz.

EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Aydınlık ve temiz atölye. Çalışma masası, desen kitapları, fotoğraflar, dergiler, kartpostallar, yapılmış ürün örnekleri, renk katalogları, kumaşlar, çeşitli iğne ve iplikler, boyalar, parşömen kâğıdı, karbon kâğıdı, kalemler, kasnak, kasnak bezi, düz ve zigzag makine, nakış malzemeleri, süsleme malzemeleri, ütü, ütü masası, küvet, leke çıkarıcılar, ütü bezi, inceleme masası, makas, hata etiketi (meto).
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülde yer alan her faaliyetten, değerlendirme kriterleri ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, size modül sonunda ölçme aracı uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İşleme teknikleri içinde yer alan Çin iğnesi tekniğinin, işleme tarihi içinde önemli bir yeri vardır. Resim yapma tekniğinin ipliklerle oluşturulması, renklerin ahengi, düzeni ve sanatsal görünümü ile Çin iğnesi tekniği bugüne kadar ulaşmıştır.

Çin iğnesi tekniği elde yapıldığı gibi günümüzde yoğun bir şekilde makinede de uygulanmaktadır. Makinede yapılan Çin iğnesi tekniği, renklerin birbiriyle kaynaştırılması ile çeşitli renkli bir araya getirerek göze hoş görünen estetik ürünler oluşturulabilmektedir.

Çin iğnesi tekniğini kullanarak doğadan, günlük yaşantımızdan olayları çeşitli zeminler üzerine uygulayabiliriz.

Makine nakışları meslek dersi için hazırlanan bu modül, uygun çalışma ortamı sağlanarak Çin iğnesi tekniğinde model ve malzeme ihtiyacını belirleme, kumaşı işlemeye hazırlama, makineyi hazırlama, Çin iğnesi tekniğini uygulama, yardımcı iğne teknikleri uygulama, ütü yapma, kalite kontrol bilgi ve becerilerini içermektedir.

Bu modül size makinede Çin iğnesi tekniğini yapma becerisi kazandıracaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, uygun çalışma ortamı hazırlayarak, ürüne ve renge uygun model belirleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizdeki müzelerden, çeyiz sandıklarından Çin iğnesi tekniği ile yapılmış ürün örneklerini araştırınız.
- Derlediklerinizi rapor haline getirerek sınıf içinde arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. MODEL BELİRLEME

1.1. Çin İğnesi

1.1.1. Tanımı

Çin iğnesi, çeşitli yüzeyler üzerine makinede tek renk veya renkli ipliklerle, desen yüzeyinin tamamen kapatılarak düz bir yüzey oluşturarak elde edilen ve bu yüzden de boyanmış hissi veren bir işleme tekniğidir.

Çin iğnesi:

- Gölgele Çin iğnesi
- Fantezi Çin iğnesi
- Düz Çin iğnesi olarak üç değişik şekilde uygulanır.

1.1.2. Kullanılan Araç ve Gereçler

- Düz veya zigzag makine
- Makine iğnesi
- Dikiş malzemeleri
- Çalışma kasmağı
- Çeşitli iplikler
- Kasnak
- Kasnak bezi
- Nakış makası
- Çeşitli kumaşlar
- Desen kitapları
- Kartpostallar

- Parşömen kâğıdı
- Kalem
- Karbon kâğıdı
- İplik katalogu
- Renk katalogu

Resim 1.1:Araç ve gereçler

1.2. Makinede Çin İğnesinin Özellikleri

1.2.1. Kumaş ve İplik Özelliği

Çin iğnesi tekniğinde, dokuması düzgün ve sık, tek renk bütün kumaşlar üzerine yapılmaktadır. İplik olarak çeşitli renkler kullanılmaktadır.

1.2.2. Desen Özelliği

Çin iğnesinde, desen olarak doğadaki tüm objelerden faydalanılır. Desende fazla sınır getirilmez. Desen seçerken ve kompozisyon hazırlarken ürüne ve kumaş özelliğine uygun olmasına dikkat edilir.

Gölgeli Çin iğnesinde, stilizasyona gidilmez, gerçekçi anlatım yeğlenir. Doğada var objeleri ışığıyla gölgesiyle, görünen tüm renkleri ile uygulanabilir. Resim gibi anlatımı vardır.

1.2.3. Renk Özelliği

Geniş ve etkili bir renk kullanımı vardır. Genellikle düz Çin iğnesinde tek renk, gölgeli Çin iğnesinde doğadaki tüm renkler, fantezi Çin iğnesinde desenin bazı yerlerine gölge verilerek uygulanır.

1.3. Desen için Faydalanılan Kaynaklar

- Doğadan ve hayvanlardan
- Resimler ve kartpostallar
- Günlük yaşantılardan

1.4. Uygulandığı Yerler

- Çeşitli örtüler
- Giyim süslemeleri
- Yatak örtüleri ve yatak takımları
- Yemek takımları
- Çay peçeteleri
- Şal
- Çanta –ayakkabı
- Abajur
- Kitap-albüm kapakları
- Pano
- Yastıklar, vb. gibi

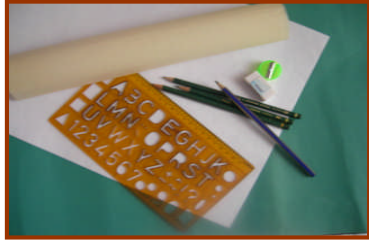

Resim1. 3:Yastıklar

Resim 1.2: Pano

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen seçiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çevrenizi gözlemleyiniz
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen hazırlarken kullanılan malzemeleri seçiniz.	 <p>Resim1.4.</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ Deseninizi tespit ediniz.➤	<ul style="list-style-type: none">➤ Detaylara dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kompozisyon hazırlayınız.➤➤	<ul style="list-style-type: none">➤ Mesleki gelişmeleri takip ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Deseni çiziniz.	 <p>Şekil1.2. Desen çizimi</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Titiz ve düzenli çalışınız.

➤ Deseni renklendiriniz.

➤ Renk uyumuna dikkat ediniz.

Şekil 1.3: Desenin renklendirilmesi

Resim1.5: Desenin İşlenmiş Örneği

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden sonra model belirleme ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Desen seçtiniz mi?		
2. Desen hazırlarken kullanılan malzemeleri seçtiniz mi?		
3. Desen tespit ettiniz mi?		
4. Kompozisyon hazırladınız mı?		
5. Deseni çizdiniz mi?		
6. Deseni renklendirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, ürüne ve renge uygun malzeme ihtiyacını belirleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Makinede yapılan Çin iğnesi de kullanılan malzemeler hakkında bilgi toplayınız, malzeme örneklerinden sınıfa getiriniz.
- Bu bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız

2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME

2.1. Çin İğnesinde Kullanılan Kumaşlar

Makinede Çin iğnesi tekniği, sık dokunuşlu bütün kumaşlar üzerine yapılabilir. Kullanılacak yere göre kumaş seçimi yapılır. İnce dokunuşlu kumaşlar kullanılırken alttan tela ya da astar ile desteklenerek işleme yapılmalıdır (Organze, şifon, ipek vb.).

2.1.1. Kumaş Çeşitleri

- Saten
- Terilen
- Ödemiş ipeği
- Yerli dokumalar
- Tafta
- Kadife
- Organze
- Keten
- Patiska
- Tela
- Krep jorjet, vb.

Resim 2.1:Kumaş çeşitleri

2.1.2. Çin İğnesinde Kullanılan İplikler

Makinede Çin iğnesinde:

- Renkli nakış ipliği
- Dikiş ipliği
- Floş iplik
- Sim

Resim2.2:Nakış İplikleri

2.1.3. Çin İğnesinde Kullanılan Yardımcı Malzemeler;

Makinede yapılan Çin iğnesi tekniğinde ürün çeşidine ve kullanılacak yere göre yardımcı malzemeler de değişiklik gösterir.

- Pul
- Boncuk

Resim2.3:Boncuk

Resim.2.4:Pul

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çin iğnesinde kullanılan araçları seçiniz.	➤ Kaynakları etkili ve verimli kullanınız.
➤ Ürüne uygun kumaş belirleyiniz.	➤ Ekonomik olunuz.
➤ Kullanılacak ipliği tespit ediniz.	➤ Gözlem yapınız.
➤ İplik renklerini tespit ediniz.	➤ Araştırmacı olunuz.
➤ Yardımcı malzemeleri belirleyiniz.	➤ Yardımcı malzemeleri araştırmada çevre ile olumlu ilişkiler kurunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra malzeme ihtiyacını belirleme ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Çin iğnesinde kullanılan araçları seçtiniz mi?		
2. Ürüne uygun kumaş belirlediniz mi?		
3. Kullanılacak ipliği tespit ettiniz mi?		
4. İplik renklerini tespit ettiniz mi?		
5. Yardımcı malzemeleri belirlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, uygun çalışma ortamı hazırlayarak, kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çin iğnesi tekniğinde kullanılan kumaş çeşitlerini araştırınız. Kumaş örneklerinden sınıfa getiriniz ve arkadaşlarınızla inceleyiniz.

3. KUMAŞI İŞLEMENE HAZIRLAMA

3.1. Ölçü Oran

Yapılacak ürünün ölçüsü, zevke ve kullanılacak yere göre değişmektedir. Modeli ve tasarımı belli olan ürüne uygun kumaşı keserken:

- Düz boy ipliğine dikkat edilirse ölçüye uygun iplik çekilir.
- Çekilen iplikten kumaşı kesilir.
- Kesilen kumaşı ütülenir.

3.2. Çin İğnesi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri

Çin iğnesi tekniğinde, çeşitli desen geçirme teknikleri uygulanabilir. Bunlar:

- Çizerek desen geçirme
- Kopya kâğıdı ile desen geçirme

3.2.1. Çizerek Desen Geçirme

Kumaş üzerine, hazırlanan desen yerleştirilir ve çizerek kumaşa geçirilir.

3.2.2. Kopya Kâğıdı İle Desen Geçirme

Kumaşın üzerine hazırlanan desen yerleştirilir ve kopya kâğıdı yardımı ile geçirilir.

Resim.3.1:Kumaşa desen geçirme

NOT: Daha detaylı bilgi için “İşlemeye Hazırlık” modülüne bakınız.

3.3. Desen Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler

- Desen
- Parşömen kâğıdı
- Kalem
- Karbon kâğıdı
- Mezür
- Karton
- Kalem açacağı
- Cetvel

3.4. Çin İğnesi Tekniğinde Kumaşı Germe

3.4.1. Kumaşı Germenin Önemi

İşleme yapılırken kumaş gerilerek düzgün ve kolay yapılması sağlanır.

3.4.2. Kullanılan Germe Araç ve Gereçleri

- İşleme kumaşı
- Makine kasnağı
- Kasnak bezleri
- Nakış malzemeleri

3.4.3. Kumaşı Kasnak ile Germe

İşlemeye yapılacak kumaş, hazırlandıktan sonra kasnağın üstüne gerekirse kasnak bezi konularak germe işlemi yapılır. İnce kumaşlarda (Organze, şifon v.b.) işleme kumaşının altı desteklenerek işleme uygulanır. İşlemenin düzgün olması için kasnağın gergin olmasına dikkat edilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kumaş hesabı yapınız.	➤ Kumaşın en ve boy ipliğine dikkat ediniz.
➤ Kumaşı istenilen ölçüye göre kesiniz.	➤ Kaynakları etkili ve verimli kullanınız.
➤ Kumaşın orta teyelini alınız.	➤ Ekonomik olunuz.
➤ Kumaşın kenar sürfilesini yapınız.	➤ Temiz ve düzenli olunuz.
➤ Deseni kumaşa geçiriniz.	➤ Kumaş özelliğine göre deseni çizerek veya kopya kâğıdı ile geçiriniz.
➤ İşleme kumaşına kasnak bezlerini dikişiniz.	➤ Kasnak bezlerini kumaş kenarına gerekiyorsa dikişiniz.
➤ İşleme kumaşını kasnağa geriniz.	➤ Ayrıntılı bilgi için Kasnaksız Makine Nakışlarına Hazırlık modülüne bakınız.

Resim.3.2:Çin iğnesi çalışması

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra kumaşı işlemeye hazırlama ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kumaş hesabı yaptınız mı?		
2. Kumaşı istenen ölçüye göre kestiniz mi?		
3. Kumaşın orta teyelini aldınız mı?		
4. Kumaşın kenar sürfilesini yaptınız mı?		
5. Deseni kumaşa geçirdiniz mi?		
6. İşleme kumaşına kasnak bezlerini diktiniz mi?		
7. İşleme kumaşını kasnağa gerdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam hazırlayarak makineyi Çin iğnesi tekniğine göre hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde kullanılan ve satışı yapılan makine çeşitleri hakkında kullananlardan ve bayilerden bilgi alınız.
- Bu bilgileri rapor haline getirerek sınıf içinde arkadaşlarınızla paylaşınız.

4. MAKİNAYI ÇİN İĞNESİ TEKNİĞİ İÇİN HAZIRLAMA

4.1. Makineyi Çin İğnesi Tekniğine Hazırlamada Kullanılan Araç ve Gereçler

- Düz veya zigzag makine
- Mekik
- Masura
- Küçük büyük tornavida
- Çeşitli renklerde nakış makaraları
- Alt iplik
- Makine iğnesi
- Çalışma kasmağı
- Dikiş malzemesi

4.2. Makineyi Çin İğnesi Tekniğine Hazırlama

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Düz Dikiş Makinesi Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Makineyi uygun yere yerleştiriniz.	➤ Işığı arkadan alacak şekilde olmalıdır.
➤ Makinenin baskı ayağını çıkarınız.	
➤ Dişlileri düşürünüz.	
➤ Dikiş ayar kolunu 20 ve üzerine getiriniz.	
➤ Masuraya alt iplik sarınız ve mekiğe yerleştiriniz.	➤ İpliğin rahat gelmesi için mekik vidasını biraz gevşetiniz.
➤ Mekiği takınız.	
➤ İğneyi takınız.	➤ İpliğe ve kumaşa uygun seçiniz.
➤ Üst ipliği takınız.	➤ Kaliteli iplik kullanınız.
➤ Deneme kasmağını baskı ayağının altından geçirerek iğnenin altına getiriniz.	➤ İnce kenarlı ve vidasız ksnak kullanınız.
➤ Baskı ayağı kolunu indiriniz.	
➤ Alt ipliği iğneyi batarak üste alınız.	
➤ Çalışma kasmağında makine ayarını kontrol ediniz.	➤ İşleme kalitesini artırmak için gereklidir.
➤ İşlemeye geçiniz.	

UYGULAMA FAALİYETİ-2

Zigzag Dikiş ve Nakış Makinesini Hazırlama

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Makineyi uygun yere yerleştiriniz.	➤ Işığı arkadan alacak şekilde olmalıdır.
➤ Makinenin baskı ayağını çıkarınız.	
➤ Dişlileri düşürünüz.	
➤ 1 numaralı disk takınız.	➤ Bilgisayarlı makinelerde panel üzerindeki numaralardan ayar yapılır. ➤ Kasnak sallayarak işleme yapılacaksa disk takmayınız.
➤ Zigzag ayar düğmesini 3-4 numaraya getiriniz.	➤ Kasnak sallayarak işleme yapacak iseniz ayar yapmayınız.
➤ Masuraya alt iplik sarınız ve mekiğe yerleştiriniz.	➤ İpliğin rahat gelmesi için mekik vidasını biraz gevşetiniz.
➤ Mekiği takınız.	
➤ İğneyi takınız.	➤ İpliğe ve kumaşa uygun seçiniz.
➤ Üst ipliği takınız.	➤ Kaliteli iplik kullanınız.
➤ Deneme kasmağını baskı ayağının altından geçirerek iğnenin altına getiriniz.	➤ İnce kenarlı ve vidasız kasnak kullanınız.
➤ Baskı ayağı kolunu indiriniz.	
➤ Alt ipliği iğneyi batarak üste alınız.	
➤ Çalışma kasmağında makine ayarını kontrol ediniz.	➤ İşleme kalitesini artırmak için gereklidir.
➤ İşlemeye geçiniz.	➤ Ayrıntılı bilgi için Kasnaksız İşleme modülüne bakınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra makineyi işlemeye hazırlama ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Makinenin baskı ayağını çıkardınız mı?		
2. Dişlileri düşürdünüz mü?		
3. Kasnak sallamadan işleme yapacak iseniz 1 numaralı disk taktınız mı?		
4. Kasnak sallamadan çalışacak iseniz zigzag ayar düğmesini 3-4 numaraya getirdiniz mi?		
5. Dikiş ayar kolunu 20 ve üzerine getirdiniz mi?		
6. Masuraya alt iplik sardınız ve mekiğe yerleştirdiniz mi?		
7. Mekiği taktınız mı?		
8. İğneyi taktınız mı?		
9. Üst ipliği taktınız mı?		
10. Deneme kasnağını baskı ayağının altından geçirerek iğnenin altına getirdiniz mi?		
11. Baskı ayağı kolunu indirdiniz mi?		
12. Alt ipliği iğneyi batarak üste aldınız mı?		
13. Çalışma kasnağında makine ayarını kontrol ettiniz mi?		
14. İşlemeye geçtiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam hazırlayarak makinede Çin iğnesi tekniğini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çin iğnesi tekniği hakkında çeşitli kaynakları araştırınız, çalışmalarınızı rapor haline getirerek sınıf içinde arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Bu teknik ile yapılmış örnekleri sınıfa getiriniz ve arkadaşlarınızla inceleyiniz.

5.ÇİN İĞNESİ TEKNİKLERİ

5.1.Çin İğnesi Tekniklerini Uygulama

- **Düz Çin İğnesi;** tek renk iplikle yapılır, çok fazla renk kullanılmaz.

UYGULAMA FAALİYETİ-1

Düz Çin İğnesi

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Makineyi çalışmaya uygun yere yerleştiriniz.	➤ Işık arkadan gelecek şekilde olmalıdır.
➤ Makineyi işlemeye hazırlayınız.	➤ Atölyeye ait araç-gereç ve malzemelerin kullanımına özen gösteriniz.
➤ Üst ipliği takınız.	
➤ Uygulama yapılacak bölümü iğne altına yerleştiriniz.	➤ Çalışırken doğru şekilde oturunuz.
➤ Başlama noktasından iğneyi batıp alt ipliği üste alınız.	➤ İğnenin altına parmağınızı yaklaştırmayınız.
➤ Desenin etrafında bir sıra makine dikişi yapınız.	➤ Kenar hatlarının muntazam ve kolay olması için yapılır.
➤ Kasnağı iki elin parmakları ile tutarak ileri geri hafif hafif sallayınız.	➤ Zig zag makineler hareketi kendi verdiği için, elle hafif yön vermek yeterlidir.
➤ Desen içine doğru kasnak oynatarak uzunlu kısısalı olarak ilk sırayı uygulayınız.	➤ Soldan sağa doğru çalışınız. ➤ İplik boylarının uzunlu kısısalı olmasına dikkat ediniz.
➤ İkinci ve diğer sıraları ilk sıra yönünde iplik aralarına girerek yapınız.	➤ İplikler üst üste gelmemelidir.
➤ Son sırayı dıştan desen çizgisinden içeri doğru uzunlu kısısalı yaparak işlemi tamamlayınız.	➤ Desenin şeklini bozmadan yapınız.
➤ İşlem tamamlanınca iğneyi birkaç kere batıp çıkararak iplikleri sağlamlaştırıp kesiniz.	➤ Zamanı etkili kullanınız.

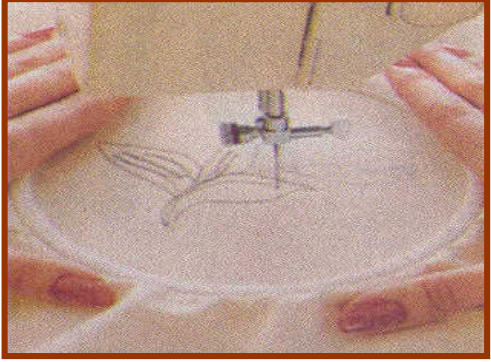

➤ **Gölgeli Çin İğnesi;** esas olan Çin iğnesi tekniği budur. Çeşitli renklerin kullanılmasıyla uygulanır. Renklerin birbirleriyle iç içe girerek düz bir yüzey oluşturarak kaynaşması önemlidir.

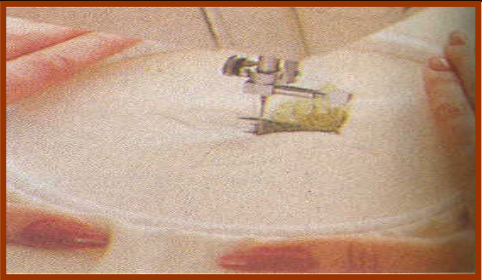
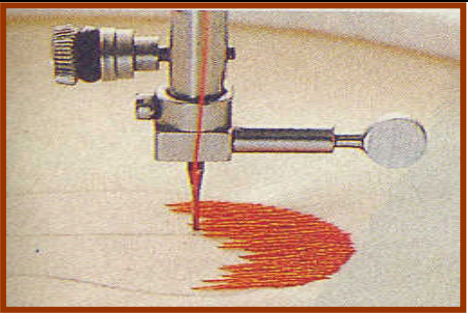
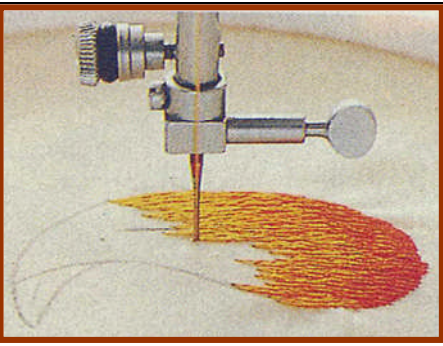

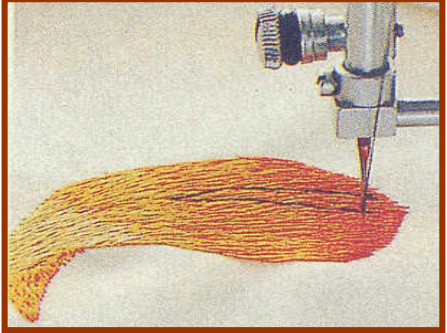
Resim.5.1:Gölgeli çin iğne çalışması

UYGULAMA FAALİYETİ-2

Gölgeli Çin İğnesi

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Makineyi çalışmaya uygun yere yerleştiriniz.➤ Makineyi işlemeye hazırlayınız.➤ Üst ipliği takınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Işık arkadan gelecek şekilde olmalı
<ul style="list-style-type: none">➤ Uygulama yapılacak bölümü iğne altına yerleştiriniz	 <p>Resim.5.2.</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ Başlama noktasından iğneyi batıp alt ipliği üste alınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Desenin etrafında bir sıra makine dikişi yapınız	 <p>Resim.5.3</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Desenin muntazam olması için uygulanır.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kasnağı iki elin parmakları ile tutarak ileri geri hafif hafif sallayınız. 	 <p style="text-align: center;">Resim.5.4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zig zag makinelerde hareketi kendi verdiği için elle hafif yön vermek yeterlidir.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desen içine doğru kasnak oynatarak uzunlu kısıklı olarak ilk sırayı uygulayınız. 	 <p style="text-align: center;">Resim.5.5</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ İplik uzunlukları 0,7 cm geçmemelidir. ➤ Diğer renk iplik takılarak devam edilir.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İkinci ve diğer sıraları ilk sıra yönünde iplik aralarına girerek işleyiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desende kullanılacak renge göre ipliği takınız. 	 <p style="text-align: center;">Resim.5.6</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Renklerin birbiriyle kaynaşmasına özen gösteriniz.

➤ İplikler birbirinin içine girecek şekilde uzunlu kısıalı olarak işlemeye devam ediniz.	➤ İplikler birbirine paralel devam etmelidir.
➤ İşlemeye aynı yönde devam ediniz.	➤ İğne, dıştan içe doğru batırılarak uygulanmalıdır.
➤ Geniş alanlarda dar yerden geniş tarafa doğru çalışınız.	➤ İplikler üst üste gelmemeli.
➤ Desen içi doluncaya kadar işleme devam ediniz.	
➤ Son sırayı dıştan desen çizgisinden içeri doğru uzunlu kısıalı yaparak işlemi tamamlayınız.	
➤ İşlem tamamlanınca iğneyi birkaç kere batıp çıkararak iplikleri sağlamlaştırıp kesiniz.	

Resim.5.7

➤ **Fantezi Çin İğnesi;** Desenin şekline göre dik ya da vevv hatlarla çalışılır. Desenin içi fantezi Çin iğnesi ile doldurulmaz, bazı yerlerine gölge verilir.

Resim5.8:Fantezi çin iğne çalışması

UYGULAMA FAALİYETİ-3

Fantezi Çin İğnesi

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Makineyi çalışmaya uygun yere yerleştiriniz.	➤ Işık arkadan gelecek şekilde olmalıdır.
➤ Makineyi işlemeye hazırlayınız.	
➤ Üst ipliği takınız.	
➤ Uygulama yapılacak bölümü iğne altına yerleştiriniz.	
➤ Başlama noktasından iğneyi batıp alt ipliği üste alınız.	
➤ Desenin etrafında bir sıra makine dikişi yapınız.	
➤ Kasnağı iki elin parmakları ile tutarak ileri geri hafif hafif sallayınız.	➤ Zigzag makineleri hareketi kendi verdiği için elle hafif yön vermek yeterlidir.
➤ Desen özelliğine göre başlama noktasından desenin içine doğru uzunlu kısıklı olarak tek sıra tekniği uygulayınız.	➤ Desenin içi doldurulmaz. ➤ Desen şekline uygun olarak iplik uçları birbirini kesmeyecek şekilde dönüşler yapınız.
➤ İşlem tamamlanınca iğneyi birkaç kere batıp çıkararak iplikleri sağlamlaştırıp kesiniz.	

5.2.Çin İğnesi Yapılırken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- İşleme kumaşı gergin olmalıdır.
- İplikler birbirinin içine girecek şekilde uygulanmalıdır.
- Muntazam olması için desenin etrafından makine dikişi yapılmalıdır.
- İplikler uzunlu kısıklı atılmalıdır. (uzunlukları 0,7 cm geçmemeli),
- Atılan ipliklerin yana yana gelmelidir.(üst üste veya aralık olmamalı)
- Aynı yönde yapılmalıdır.
- Desenin bozulmamalıdır.
- Desenin dar tarafından başlayıp geniş tarafa doğru uygulanmalıdır.
- Desenin büyüklüğü ve küçüklüğüne göre zigzag ayarı yapılmalı veya kasnak sallanmalıdır.
- İplik renklerinin tonlamasına dikkat edilmelidir.

Resim.5.9:Çin iğnesi pano

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra makineyi işlemeye hazırlama ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Makineyi çalışmaya uygun yere yerleştirdiniz mi?		
2. Makineyi işlemeye hazırladınız mı?		
3. Üst ipliği taktınız mı?		
4. Uygulama yapılacak bölümü iğne altına yerleştirdiniz mi?		
5. Başlama noktasından iğneyi batıp alt ipliği üste aldınız mı?		
6. Desenin etrafında bir sıra makine dikişi yaptınız mı?		
7. Düz Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
8. Gölgeleli Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
9. Fantezi Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
10. İşlemeye aynı yönde devam ettiniz mi?		
11. Geniş alanlarda dar yerden geniş tarafa doğru çalıştınız mı?		
12. Son sırayı dıştan desen çizgisinden içeri doğru uzunlu kısalı yaparak işlemi tamamladınız mı?		
13. İşlem tamamlanınca iğneyi birkaç kere batıp çıkararak iplikleri sağlamlaştırıp kestiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-6

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun yardımcı iğne tekniklerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çin iğnesi tekniklerinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerini araştırınız.
- Yapılmış örnekleri inceleyiniz.
- Araştırma sonuçlarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

6.ÇİN İĞNESİNDE KULLANILAN YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİ

Çin iğnesi tekniği uygulandıktan sonra motiflere estetik bir görünüm ve derinlik kazandırmak için desenlerin kenarlarına çeşitli yardımcı teknikler uygulanmaktadır. Bunlar:

- Makine dikişi
- Beşli dikiş (batış)
- Puan
- Sarma
- Pul boncuk dikimi vb.

6.1.Makine Dikişi

Resim6.1:Makine dikişi

Makine dikiş ayarına getirilerek işlem yapılır. Desenin etrafına tek sıra veya iki sıra üst üste gelecek şekilde uygulanır.

6.2.Beşli dikiş

Resim6.2:Beşli dikiş (Batış)

Makine dikişi ayarında uygulanan fakat makine dikişinden biraz daha büyük ve üst üste beş defa sarılarak yapılan bir tekniktir.

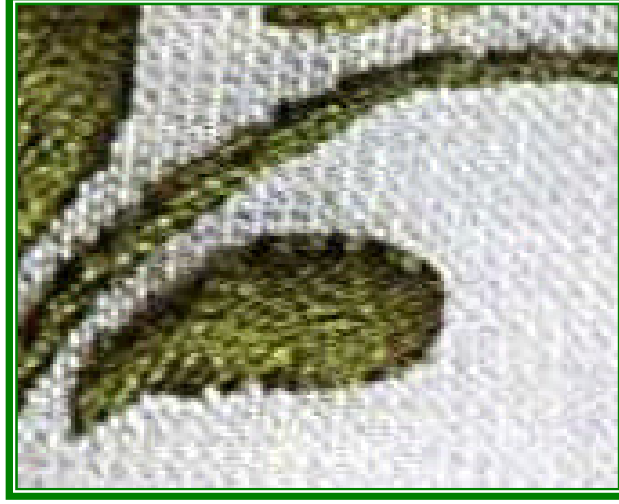
6.3.Puan

Resim 6. 3:Puan

İşlemeyi zenginleştirmek için yapılan minik benek veya noktalar dır. Alt dolgusu kabartılıp, küçük yuvarlaklar şeklinde uygulanan kabarık bir görüntüsü olan bir tekniktir.

6.4.Sarma

Resim. 6.4. Sarma

Desenin etrafına derinlik vermek için uygulanan, ince sarma ipliksiz yapılabildiği gibi alttan iplik yürütülerek de yapılır.

6.5.Pul,Boncuk

İşlemeye estetik bir görüntü vermek için uygulanır.

Resim 6.5:Pul

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Deseninize uygun yardımcı iğne tekniğini seçiniz.	
➤ Seçtiğiniz yardımcı teknikleri ürün üzerinde uygulayınız.	
➤ Makine dikişi tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Desen çizgisini takip ediniz. ➤ Detaylı bilgi için Makinede Beyaz İş modülüne bakınız.
➤ Beşli dikiş (batış) tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Dikişlerin üst üste gelmesine ve eşit olmasına dikkat ediniz. ➤ Detaylı bilgi için Makinede Beyaz İş modülüne bakınız.
➤ Puan tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ İstekle ve zevkle çalışınız. ➤ Detaylı bilgi için Makinede Beyaz İş modülüne bakınız.
➤ Sarma tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Araştırmacı olmalısınız. ➤ Detaylı bilgi için Makinede Beyaz İş modülüne bakınız.
➤ Pul boncuk dikimi tekniğini ürün üzerinde uygulayınız.	➤ Uygun olan tekniği veya teknikleri seçiniz. ➤ Detaylı bilgi için Pul Boncuk Dikişleri modülüne bakınız.

Resim 6.6: Çin iğnesi tekniği alışması

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra malzeme ihtiyacını belirleme ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Ürün üzerinde makine dikişi tekniğini yaptınız mı?		
2. Ürün üzerinde beşli dikiş (batış) tekniğini yaptınız mı?		
3. Ürün üzerinde puan yaptınız mı?		
4. Ürün üzerinde sarma tekniğini yaptınız mı?		
5. Ürün üzerinde pul boncuk diktiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

Resim.6.7:Çin iğnesi pano

Resim 6.7:Çin iğnesi pano

ÖĞRENME FAALİYETİ-7

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, uygun çalışma ortamı hazırlayarak ürün özelliğine uygun kenar temizleme tekniğini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kenar temizleme teknikleri hakkında araştırma yapınız.
- Çeşitli kenar temizleme teknikleri ile ilgili örnekleri sınıfa getiriniz.
- Arkadaşlarınızla bu örnekleri inceleyiniz.

7. ÇİN İĞNESİ TEKNİĞİNDE KULLANILAN KENAR TEMİZLEME TEKNİKLERİ

7.1. Kenar Temizlemenin Önemi

Yapılan ürünlerin işleme bittikten sonra kenar temizleme uygulanarak estetik bir görüntü kazandırılır. Kenar temizleme teknikleri ürünün kenarlarını temizlemek, görüntü ve süsleme yönünden önemlidir.

7.2. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar

- Ürüne uygun olması
- Kumaş özelliğine uygun olması
- Desen özelliğine uygun olması
- Kullanılacak yere uygun olması
- Zevke uygun olması

7.3. Kenar Temizleme Çeşitleri

- Köşe çevirerek
- Kumaşın kenarını kıvrıp baskı dikişi yaparak

- Kenar yapılan sulara baskı dikiş ile tutturarak
- Antika yaparak
- Tığ dantelini yaparak
- Tığ dantelini kumaşın kenarına yaparak
- Tığ dantelini kumaşın kenarına dikerek

Resim 7.1.:Tığ Oyası

- Firkete oyası ve mekik oyası yaparak
- İğne oyası yaparak
- Hazır bant ve harçlarla
- Makine nakısı yaparak

Resim 7.2:İğne oyası

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kumaşı kasnaktan çıkartınız.	➤ Ürüne ve kumaş özelliğine uygun kenar ➤ temizleme tekniğini seçiniz.
➤ Kasnak bezlerini sökünüz.	➤ Kasnak bezlerini kumaşı zedelemekten sökünüz. ➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
➤ Ürüne ara ütü yapınız.	➤ Tersinde ütöleyiniz. ➤
➤ Zevkinize ve ürüne uygun kenar temizleme tekniğini uygulayınız.	➤ Ürüne uygun kenar katlama payını tespit ediniz. ➤ Başladığınız işi zamanında bitiriniz. ➤ Ayrıntılı bilgi için İşlemeye Hazırlık Modülüne bakınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinden, sonra malzeme ihtiyacını belirleme ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kumaşı kasnaktan çıkartınız mı?		
2. Kasnak bezlerini söktünüz mü?		
3. Ürüne ara ütü yaptınız mı?		
4. Ürüne uygun kenar temizleme tekniği seçip uyguladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer faaliyete geçiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ-8

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, uygun ütü ortamı hazırlayarak ürün özelliğine uygun ütü yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ütü yapma ve leke çıkarma yöntemlerini araştırınız.
- Bu araştırma sonucunu rapor haline getirerek sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

8. NAKIŞTA ÜTÜ YAPMA

8.1. Bitmiş Ürünü Ütüleme

Ürünlerin, yüzeyini düzelterek ürünün göze hoş görünmesini sağlamak için ütü ile yapılan işlemdir.

8.1.1. Ütülemenin Önemi

Ürüne, güzel ve estetik bir görünüm sağlar. Ürünün çabuk kirlenmesini önler ve dayanıklılığını sağlar.

8.1.2. Ürünü Ütülemede Kullanılan Araç ve Gereçler

- Ütü
- Ütü masası
- Ütü bezi
- Su ve su kabı
- Küvet
- Kola

8.1.3. Ürün Özelliğine Göre Ütü Yapmak

Ürünleri ütülerken:

- İpliğin hammaddesinin özelliğine göre,
- Ürünün özelliğine dikkat edilmeli,
- İşleme tekniği göz önünde bulundurulmalıdır.

8.1.4. Ürünü Ütülerken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- Ütü ısısının ayarının ürünün iplik özelliğine göre yapılmasına,
- Kumaşın boy ipliğine göre yapılmasına,
- Ürün önce tersinden ütülenmesine,
- Ütü, ağırlığının ürüne verilmemesine,
- İşlemelerin yıpranmamasına özen gösterilmelidir.
- Ütü bezi kullanılmasına dikkat edilmelidir.

8.2. Ütüden Sararan Yerlerin Temizlenmesi

Ütü yaparken sararırsa oksijenli su ile ya da 1lt. suya 1/ 2 kahve kaşığı boraks konarak bu su ile yıkanabilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ütü masasını hazırlayınız.	➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
➤ Ütüyu hazırlayınız.	➤ Atölyeye ait araç-gereç ve malzemelerin kullanımına özen gösteriniz.
➤ Ütü bezi hazırlayınız.	➤ Ütü beziniz temiz olmalıdır.
➤ Ütünün su kazanını doldurunuz.	➤ Sanayi tipi ütülerde kazana su doldurma önemlidir.
➤ Ütü ısısını ayarlayınız.	➤ Ütü ısısını kumaş özelliğine göre ayarlayınız.
➤ Ürünü ütü masasına yerleştiriniz.	➤ Ürünü masaya doğru yerleştiriniz.
➤ Ürünün ütüsünü yapınız.	➤ İplik özelliğine göre ütü yapınız. ➤ Ütüden sararan yerleri temizleyiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinde ütü yapma tekniği ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Ütü masasını hazırladınız mı?		
2. Ütüyi hazırladınız mı?		
3. Ütü kazanını doldurdunuz mu?		
4. Ütü bezi hazırladınız mı?		
5. Ütü ısısını ayarladınız mı?		
6. Ürünü ütü masasına yerleştirdiniz mi?		
7. Ürünün ütüsünü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçirin. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-9

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında ürünlerin kalite kontrolünü, leke temizleme ve kola yapma yöntemlerini öğrenip uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde üretim yapan atölyelerde kalite kontrol ve leke çıkarma yöntemleri konusunu araştırınız.
- Leke çıkarma denemelerini çeşitli kumaş ve leke çeşitleri üzerinde uygulayınız.
- Topladığınız verileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

9. KALİTE KONTROL

Kalite kontrol, ürün yapım aşamasında da uygulanmalıdır. Ürün tamamlandıktan sonra kalite kontrol yapılarak kullanıma hazır hale getirilmiş olur.

9.1. Alt İplik Temizleme

Ürünlerin alt ipliklerini iğneye takarak işlemenin içinden geçirerek, makasla keserek ürünün alt kısmı temizlenir.

9.2. Üst İplik Temizleme

Ürünler, işleme sırasında ve sonra incelenerek işleme eksikliklerini veya hatalı işlenmiş yerlerde düzeltme yapılır. Ürünlerin yüzeyinde kalan iplikler iğne, tıg yardımı ile işlemlerin içine yerleştirilir.

9.3. Tela Temizleme

9.3.1. Kumaş Tela Temizliği

Kumaş telalar ürün tamamlandıktan sonra ince uçlu makas ile kesilerek temizlenir. Bu işlem yapılırken dikkatli davranmak gerekir.

9.3.2. Suda Eriyen Tela Temizliği

Ürün tamamlandıktan sonra su içinde bekletilerek veya su püskürterek telanın kaybolması sağlanır.

9.3.3. Isı İle Eriyen Tela Temizliği

Ürünün işlenmesi tamamlandıktan sonra ütü ısısı ile tela kaybolur.

9.3.4. Kâğıt Tela Temizliği

Ürün tamamlandıktan sonra kâğıt tela ince uçlu makasla keserek temizlenir.

9.3.5. Yapışkan Tela Temizliği

Ürün tamamlandıktan sonra ince uçlu makas ile fazlalıklar kesilerek temizlenir.

9.4. Leke Çeşitleri

Ürünler yapılırken dikkatli ve temiz çalışılmalıdır. Yapılan üründe lekeler olmuşsa üründe kullanılan iplik ve kumaş özelliğine göre temizleme yöntemi kullanılmalıdır.

9.4.1. Leke Temizleme Yöntemleri

- Tamponlama Yöntemi
- Buharlama Yöntemi

9.4.2. Leke Temizlemede Kullanılan Araç ve Gereçler

- Hazır leke çıkarıcılar
- Leke çıkarıcılar; çözücüler (Soda, su, alkol vb.)
- Temizleyiciler (sabun, deterjan)
- Ovucular ve Emiciler (Tuz, talk pudrası vb.)
- Alkaliler (Amonyak, soda vb.)
- Asitler (Limon suyu, sirke vb.)
- Ağartıcılar (Oksijenli su, çamaşır suyu vb.)
- Mulâj kâğıdı, küvet, ütü bezi, temizlik bezi, ütü gibi.

UYGULAMA FAALİYETİ-1

KALİTE KONTROL

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ürün ölçü uygunluğunu kontrol ediniz.	➤ Müşteri istek ve memnuniyetine önem veriniz.
➤ Hatalı ve eksik yapılmış yerleri tespit ediniz.	➤ Kalitenin önemine inanınız.
➤ İplik temizliğini yapınız.	➤ Göz alışkanlığına sahip olmak.
➤ Alt iplik temizliğini yapınız.	➤ Temiz ve titiz olmak.
➤ Leke kontrolü yapınız.	➤ İğne ve tığ yardımı ile yapınız.
➤ Leke temizliğini yapınız.	➤ İş disiplinine sahip olunuz.

UYGULAMA FAALİYETİ-2

YAĞ LEKESİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Mulâj kâğıdını seriniz.	
➤ Pudra serpiniz.	➤ Lekeli kısmı üzerine yerleştiriniz.
➤ Kumaşı yerleştiriniz.	➤ Temiz ve titiz olunuz.
➤ Pudra serpiniz.	
➤ Mulâj kâğıdı koyunuz.	➤ İş disiplinine sahip olunuz
➤ Ütüleyiniz.	

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetlerinde ütü yapma tekniği ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını kendiniz ya da arkadaşınızla değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Ürün ölçü uygunluğunu kontrol ettiniz mi?		
2. Hatalı ve eksik işlenmiş yerleri tespit ettiniz mi?		
3. İplik temizliğini yaptınız mı?		
4. Leke kontrolü yaptınız mı?		
5. Leke temizliğini yaptınız mı?		
6. Ürünü tersinden ütülediniz mi?		
7. Yüzünden tekrar ütülediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda “Hayır” şeklinde cevaplarınızı bir daha gözden geçirin. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme ve uygulama faaliyeti ile ilgili kısmı tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise modül değerlendirme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modül ile kazandığınız bilgileri aşağıdaki cümleleri Doğru(D), Yanlış(Y) biçiminde değerlendiriniz.

1. () Çin iğnesinde desen olarak doğadan faydalanılır.
2. () Çin iğnesi tekniğinde resim gibi anlatım vardır.
3. () Çin iğnesi giyim süslemelerinde kullanılmaz.
4. () Çin iğnesi tekniğinde iğnenin kalınlığı önemli değildir.
5. () Çin iğnesi tekniğinde seyrek dokunuşlu kumaşlar tercih edilir.
6. () Makinede Çin iğnesi tekniğinde floş iplik kullanılır.
7. () Kumaşı işlemeye başlamadan önce ütülenir.
8. () Çin iğnesi tekniğinde desen teyelleyerek geçirilir.
9. () Makine nakışa hazırlanırken dişli düşürülmez.
10. () Düz Çin iğnesi tekniğinde çok fazla renk kullanılmaz.
11. () Esas Çin iğnesi tekniği gölgeli Çin iğne tekniğidir.
12. () Fantezi Çin iğnesi tekniği tek sıra yapılıdır.
13. () Çin iğnesinde iplikler uzunlu kısısalı atılır.
14. () Çin iğnesi tekniğinde iplikler istenilen yöne doğru yapılıdır.
15. () Desenin etrafı makine dikişi yapılmamalıdır.
16. () Çin iğnesi tekniğinde beşli dikiş yardımcı iğne tekniği olarak kullanılır.
17. () Çin iğnesi tekniğinde kenar temizleme tekniği ürüne ve kumaş özelliğine göre seçilir.
18. () Ütü yapmak önemli değildir.
19. () Ürünlerin yüzeylerinde kalan iplikleri temizlemek önemlidir.
20. () Makinede oluşan yağ lekesi pudra yardımı ile temizlenebilir.

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarını karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise modülü tamamlamış oldunuz. Cevaplarınız da yanlışlar varsa faaliyeti tekrar ediniz ve öğretmeninizden yardım alınız.

UYGULAMA SORUSU

Aşağıdaki deseni, 50x 50 cm bitmiş ölçüleri olan kare bir örtü üzerine Çin iğne tekniklerini ve yardımcı iğne tekniklerini kullanarak ürün oluşturunuz. Ürüne uygun kenar temizleme tekniği seçerek ürün üzerinde uygulayınız.

Bu uygulama faaliyetin de yapmış olduğunuz çalışmayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz

İşlem Basamakları	
➤	Çalışma ortamı hazırlayınız.
➤	Çizim malzemelerini hazırlayınız.
➤	Kompozisyon hazırlayınız.
➤	Deseni çiziniz.
➤	Deseni renklendiriniz.
➤	Ürüne uygun kumaş belirleyiniz.
➤	Kullanılacak ipliği tespit ediniz.
➤	İplik renklerini tespit ediniz.
➤	Yardımcı malzemeleri belirleyiniz.
➤	Kumaş hesabı yapınız.
➤	Kumaşı istenen ölçüye göre kesiniz.
➤	Kumaşın orta teyelini alınız.
➤	Kumaşın kenar sürfilesini yapınız.
➤	Deseni kumaşa geçiriniz.
➤	İşleme kumaşına kasnak bezlerini dikişiniz.
➤	İşleme kumaşını kasnağa geriniz.
➤	Makineyi çalışmaya uygun yere yerleştiriniz.
➤	Makineyi işlemeye hazırlayınız.
➤	Üst ipliği takınız.
➤	Uygulama yapılacak bölümü iğne altına yerleştiriniz.
➤	Başlama noktasından iğneyi batıp alt ipliği üste alınız.
➤	Desenin etrafında bir sıra makine dikişi yapınız.
➤	Düz Çin iğnesini tekniğini uygulayınız.
➤	Gölgeli Çin iğnesini tekniğini uygulayınız.
➤	Fantezi Çin iğnesi tekniğini uygulayınız.
➤	İşlemeye aynı yönde devam ediniz.
➤	Geniş alanlarda dar yerden geniş tarafa doğru çalışınız.
➤	Son sırayı dıştan desen çizgisinden içeri doğru uzunlu kısalı yaparak işlemi tamamlayınız.
➤	İşlem tamamlanınca iğneyi birkaç kere batıp çıkararak iplikleri sağlamlaştırıp kesiniz.
➤	Kenar temizleme tekniği uygulayınız.
➤	Ürüne ütü yapınız.
➤	Kalite kontrol yapınız.
➤	Zamanı iyi kullanınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Çalışma ortamı hazırladınız mı?		
2. Çizim malzemelerini hazırladınız mı?		
3. Deseni çizdiniz mi?		
4. Deseni renklendirdiniz mi?		
5. Ürüne uygun kumaş belirlediniz mi?		
6. Kullanılacak ipliği tespit ettiniz mi?		
7. İplik renklerini tespit ettiniz mi?		
8. Yardımcı malzemeleri belirlediniz mi?		
9. Kumaş hesabı yaptınız mı?		
10. Kumaşı istenilen ölçüye göre kestiniz mi?		
11. Kumaşın orta teyelini aldınız mı?		
12. Kumaşın kenar sürfilesini yaptınız mı?		
13. Deseni kumaşa geçirdiniz mi?		
14. İşleme kumaşına kasnak bezlerini diktiniz mi?		
15. İşleme kumaşını kasnağa gerdiniz mi?		
16. Makineyi çalışmaya uygun yere yerleştirdiniz mi?		
17. Makineyi işlemeye hazırladınız mı?		
18. Üst ipliği taktınız mı?		
19. Uygulama yapılacak bölümü iğne altına yerleştirdiniz mi?		
20. Başlama noktasından iğneyi batıp alt ipliği üste aldınız mı?		
21. Desenin etrafında bir sıra makine dikişi yaptınız mı?		
22. Düz Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
23. Gölgeli Çin iğnesini tekniğine uygun uyguladınız mı?		
24. Fantezi Çin iğnesi tekniğini uygun uyguladınız mı?		
25. İşlemeye aynı yönde devam ettiniz mi?		
26. Geniş alanlarda dar yerden geniş tarafa doğru çalıştınız mı?		

27. İşlem tamamlanınca iğneyi birkaç kere batıp çıkararak iplikleri sağlamlaştırıp kestiniz mi?		
28. Kenar temizleme tekniği uyguladınız mı?		
29. Ürüne ütü yaptınız mı?		
30. Kalite kontrol yaptınız mı?		
31. Zamanı iyi kullandınız mı?		

Bu modüldeki tüm uygulama faaliyetlerini ve modülün sonundaki değerlendirme testini ve uygulama sorusunu başarı ile tamamladıysanız bir sonraki modüle geçiniz

CEVAP ANAHTARLARI

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	Y
5	Y
6	D
7	D
8	Y
9	Y
10	D
11	D
12	D
13	D
14	Y
15	Y
16	D
17	D
18	Y
19	D
20	D

KAYNAKÇA

- AĞAÇ Saliha, Birsen ÇİLEROĞLU **Kalite Kontrol**, Ya-Pa Yayınları, 2004.
- AKKAR Gülten, Naciye AYDEMİR, Vildan ÇELİK, Afet ERGÜN Azimet DÜNDAR, Zehra ÖLÇEN, Işık SÖNMEZOĞLU, , Ferdane UZUN ve Gülsen YALÇIN , **Makine Nakışları**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1991.
- AKDOĞAN Fitnat, Selçuk Üniversitesi, **Yayımlanmamış Ders Notları**, 1993–1995.
- ALPASLAN AKER Sabiha, **Tasarım**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul,2001.
- BAŞARIR Enver, Harun ÇAKIR, ÖZKAN ve Aydın MUTLU, **Standardizasyon ve Kalite**, Ekim, 2001.
- BERKER Nurhayat, **İşlemeler**, Yapı ve Kredi Bankası Kültür ve Sanat Hizmetlerinden, İstanbul,1981.
- **SINGER**, dikiş ansiklopedisi, İstanbul.
- YILMAZ KURT Gönül, **Makine Nakışı**, Kozan Ofset Matbaacılık, Ankara 2002.
- YÜKSEL KORKUSUZ Süheyla, **Makine Nakışları**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul,1990.
- YÜKSEL KORKUSUZ Süheyla, **Nakış**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul,1997.